

אגף החופים

כללי

1. אגף החופים בעיריית תל אביב-יפו, (להלן- "האגף"), הינו חלק מחטיבת התפעול בעירייה. האגף ממונה על שירותי הצלה, פיקוח, ביטחון, תחזוקה, תפעול וניקיון החופים בתחומי העיר.
2. מבדיקת ביקורת עולה כי רצועת החוף שבאחריותו של האגף הינה באורך של כ- 14 ק"מ וכוללת 13 חופים מוכרזים: גבעת עלייה, ירושלים, צ'ארלס קלור, אביב, בוגרשוב, פרישמן, גורדון, הילטון, נורדאו נפרד, מציצים, תל ברוך, צוק דרום וצוק צפון.
3. פעילות אגף החופים מוסדרת בשורה של חוקים ותקנות:
 - א. חוק עזר לתל אביב-יפו (הסדרת מקומות רחצה), התשכ"ז- 1966.
 - ב. צו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה), התשכ"ו- 1965.
 - ג. צו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), תשכ"ה- 1965.
 - ד. צו הסדרת מקומות רחצה (מקומות רחצה אסורים ומוכרזים בים התיכון, בים כינרת, נהר הירדן בים המלח ובים סוף), התשע"ד- 2004.
 - ה. צו הסדרת מקומות רחצה (מקומות רחצה אסורים ומוכרזים בים התיכון, בים כינרת, נהר הירדן, בים המלח ובים סוף (תיקון)), התשע"ב- 2012.
4. במסגרת הביקורת נבחנו הנושאים הבאים:
 - א. עמידת האגף בהוראות החוק והצווים השונים בכל הקשור ל:
 - 1) עמידה בתקנים המתייחסים לכמות המצילים וסיווגם.
 - 2) עמידה בתקנים המתייחסים לעמידה בכמות תחנות ההצלה, מיקומן, גודלן והציוד הנמצא בתחנה.
 - 3) עמידה בתקנים המתייחסים לכמות הפקחים בחוף הים.
 - 4) עמידה בתקנים המתייחסים לעמידה בכמויות של מגישי עזרה ראשונה ותחנות עזרה ראשונה.
 - 5) עמידה בהוראות החוק, בכל הקשור לשילוט בחופי הרחצה המוכרזים והאסורים.
 - 6) בוצעה ביקורת שטח ב- 8 חופי רחצה (גורדון, בוגרשוב, מציצים, צ'ארלס קלור, הילטון, פרישמן, תל ברוך והחוף הנפרד). עמידה בהוראות החוק, בכל הקשור למתקני התברואה שיש להקים בכל חוף מוכרז.

- ב. התנהלות האגף, בכל הקשור לניקיון החופים:
- 1) ההתקשרות עם צדדים שלישיים לביצוע הניקיון בחופים.
 - 2) עמידת קבלן הניקיון בהסכם ובתנאים הנדרשים לניקיון החופים.
 - 3) אופן הפיקוח של האגף על עבודת קבלן הניקיון.
5. במסגרת איסוף הממצאים נפגשה הביקורת עם הגורמים הבאים:
- א. מנהל האגף.
 - ב. סגן מנהל האגף לתפעול.
 - ג. סגן מנהל האגף והמצייל הראשי. (להלן- "המצייל הראשי").
 - ד. מצילים בשמונה חופי רחצה בהם בוצעה ביקורת שטח.
 - ה. מנהלי מתחמים, רכזי חוף ופקחים בחופים הנזכרים לעיל.
6. הביקורת נערכה במהלך החודשים יוני- נובמבר, 2015.

כוח אדם ומבנה ארגוני

7. מבדיקת הביקורת עולה כי באגף מועסקים 110 עובדים קבועים (בהתאם לנתונים המופיעים בתקציב העירייה לשנת 2015) במשך כל השנה, בעונת הרחצה האגף מעסיק בנוסף כ- 100 עובדים עונתיים. (מבנה האגף מצ"ב כנספח לטיוטת הממצאים).

תקן מצילים והפעלת תחנות הצלה

8. סעיף 1 לצו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה), מגדיר מציל (אחראי, משנה, עוזר), כ: "מציל שבידו תעודה מאת שר העבודה המעידה על סיווגו בדרגה כאמור לפי חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959, וכן אישור מאת שר הפנים או מי שהסמיך לכך המעיד כי עבר את ההשתלמות כנדרש בסעיף 2א לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים)".
9. סעיף 2א' לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), קובע: "כל מציל יעבור השתלמות בעזרה ראשונה ויקבל מאת שר הפנים או מי שהסמיך לכך אישור על כך: תקפו של האישור למשך שנתיים".
10. לבקשת הביקורת העביר האגף את רשימת המצילים נכון לעונת הרחצה 2015. הרשימה כוללת 66 מצילים, (מתוכם מציל אחד מושעה), ואת תחנת האם בה מוצב המציל. (כפי שנמסר לביקורת על ידי המציל הראשי, ועלה גם מתצפיות שטח שביצעה הביקורת בתחנות השונות, במקרים מסוימים בגלל אילוצי כוח אדם מצילים מנוידים לעבודה בין התחנות השונות).

11. כפי שנמסר לביקורת על ידי המציל הראשי, נכון למועד הביקורת בעירייה מועסקים 36 מצילים קבועים, יתר המצילים הינם מצילים זמניים/עונתיים המתגברים את המערך בעונת הרחצה. מרבית המצילים העונתיים מסיימים את עבודתם בסוף עונת הרחצה.
12. הביקורת בחנה את הסכמי ההעסקה של המצילים הזמניים. מבדיקת הביקורת עולה כי הסכמי העבודה כוללים אמירה מפורשת, לפיה תקופת ההעסקה תסתיים בתום עונת הרחצה, ההסכמים מעגנים את זכויותיהם של המצילים הזמניים כולל תנאים סוציאליים.
13. כפי שנמסר לביקורת על ידי המציל הראשי חלק מהמצילים הזמניים ממשיכים את עבודתם גם לאחר סיום עונת הרחצה ומועסקים גם בתקופת החורף. המצילים הזמניים שממשיכים לעבוד הינם כאלה שמועמדים לקבלת קביעות בעירייה. לפי הסכם העבודה הנוכחי הם יכולים להפוך לעובדי עירייה קבועים בחלוף שנתיים של עבודה רציפה. (כפי שנמסר על ידי המציל הראשי חלק מהמצילים הוותיקים אינם יכולים לעבוד כל השנה בגלל מגבלת תקרת שכר של 82% משכר מנכ"ל).
14. הביקורת בחנה את תעודות ההסמכה של כל המצילים באגף. מבדיקת הביקורת עולה כי לכל המצילים תעודות הסמכה כנדרש על פי הצו.
15. לבקשת הביקורת העביר האגף את האישורים המעידים כי המצילים עברו השתלמות עזרה ראשונה כנדרש על פי סעיף 2 א' לצו. מבדיקת הביקורת את האישורים שצורפו נמצא כי לכל המצילים, (למעט 3 מצילים כמפורט סעיף הבא), תעודות תקפות המעידות על מעבר השתלמות עזרה ראשונה כנדרש על פי הצו.
16. מבדיקת הביקורת עולה כי 3 מצילים: מ. א., ע. מ. ו-ש. כ., הציגו אישור על ביצוע ריענון עזרה ראשונה מאת "בי"ס להצלה בריכה וים". הביקורת פנתה למנהל בית הספר וביקשה לקבל אישור כי בית הספר מוסמך על ידי משרד הפנים לביצוע הריענון בהתאם לסעיף 2א לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים).
17. ביום 29 ביולי, 2015, העביר מנהל בית הספר לידי הביקורת אישור ממשרד הפנים, מבדיקת האישור עולה כי הוא ניתן ביום 20 במאי, 1999, דהיינו לפני כ-15 שנה.
18. הביקורת פנתה למנהל האגף לרישוי עסקים ופיקוח על חופי הרחצה במשרד הפנים בתאריכים 7 בספטמבר, 2015 וביום 6 באוקטובר, 2015, בשאלתה לגבי קיומה של הסמכה מתאימה כאמור לעיל. תשובת משרד הפנים לא הגיע עד למועד כתיבת טיוטת הממצאים.
19. סעיף 1 לצו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה), מגדיר תחנת הצלה גדולה כ: "תחנת הצלה בתחום שיפוט של עירייה". סעיף 2(א) לצו זה קובע: "בכל תחנת הצלה גדולה ימצאו בשעות הרחצה שלושה מצילים לפחות ושניים מהם לפחות בדרגת מציל אחראי".

20. מבדיקת הביקורת את סיווג הסמכות המצילים באגף נמצא כי:
- 45 מצילים מסווגים בדרגה הגבוהה ביותר - דרגה 3, (מציל אחראי).
 - 7 מצילים מסווגים בדרגה 2, (מציל משנה).
 - 13 מצילים מסווגים בדרגה 1, (מציל עוזר).
 - מציל אחד מושעה ולא צורפה בגינו תעודה.
21. מבדיקת הביקורת את שיבוץ המצילים בחופים השונים עולה כי בכל חוף משוכצים לפחות 2 מצילים בדרגה 3. כחלק מאיסוף הממצאים הביקורת ערכה בדיקות פתע בשמונה חופים ובדקה את מספר המצילים בכל תחנת הצלה בזמן הביקורת ודרגת הסמכתם. מבדיקת הביקורת עולה כי בכל המקרים מספר המצילים ששהו בתחנת ההצלה וכן דרגות המצילים היו בהתאם לקבוע בצו.
22. סעיף 2 לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), קובע:
- "במקום רחצה מוכרז תהיה תחנת-הצלה אחת לכל 150 מטר חוף-רחצה, אלא אם קבע מפקח-הרחצה אחרת, ובלבד שתהיה תחנת-הצלה אחת לפחות."**
23. כאמור לעיל, בעיר פועלים 13 חופי רחצה מוכרזים (חוף הצוק נספר כ- 2 חופים). מבדיקת הביקורת את אורך חופי תל אביב-יפו בהתאם לצו הסדרת מקומות רחצה משנת 2012, נמצא כי אורכם של חופי הרחצה המוכרזים בתל אביב-יפו הינו בין 140-150 מטר, דהיינו האגף עומד בהוראות הצו המפורטות מעלה, בכל הקשור לכמות תחנות ההצלה ואורך חופי הרחצה.
24. סעיף 2 לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים) מוסיף וקובע כי:
- "תחנות הצלה יופעלו בעונת הרחצה, בשעות הרחצה, זולת אם התיר מפקח הרחצה בכתב שלא להפעיל תחנה פלונית לתקופה מסוימת או בשעות מסוימות, הכל כפי שיקבע."** בהתאם לצו שעות הרחצה מוגדרות על ידי הרשות המקומית וצריכות להיות מובאות לידיעת הציבור, מבדיקת הביקורת עולה כי שעות הרחצה מפורסמות באתר האינטרנט של העירייה.
25. הביקורת מציינת כי בהתאם לצו עונת הרחצה הינה בתקופה שבין א' באייר ועד לכ"ט בתשרי. (עונת הרחצה מתחילה במהלך חודש אפריל ומסתיימת לקראת סוף חודש אוקטובר), מבדיקת הביקורת עולה כי בעונת הרחצה תחנות ההצלה פועלות 7 ימים בשבוע, כאשר 6 תחנות הצלה פועלות לאורך כל השנה ולא רק בעונת הרחצה.
26. מבדיקת הביקורת עולה כי שעות הפעילות של תחנות ההצלה בחופים הינן:
- בחודשי החורף: 7:00-14:00.
 - בחודש מאי: 7:00-17:00.
 - בחודש יוני: 7:00-18:00.
 - בחודשים יולי - אוגוסט: 7:00-19:00.
 - בחודשים ספטמבר - אוקטובר: 7:00-17:00.

- ו. תחנות ההצלה נפתחות 15 דקות לאחר תחילת הפעילות ונסגרות 15 דקות לפני סיומה, זאת לצורך היערכות המצילים לפתיחה וסגירה של התחנה.
27. התוספת השנייה לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), מפרטת את הציוד שחייב להיות בכל תחנת הצלה. מבדיקת הביקורת בשמונת התחנות הנזכרות לעיל נמצא כל הציוד הנדרש בכל אחת מהתחנות. זאת למעט התחנות הבאות:
- א. תחנת ההצלה בחוף הילטון: בתחנה זו נמצא כי פג תוקף הבדיקה ההידרוסטטית של בלון החמצן. בהתאם להטבעה על גבי הבלון הוא נבדק לאחרונה בחודש מאי, 2010, כאשר בהתאם להוראות מכון התקנים הבדיקה הינה בתוקף למשך 5 שנים. בעקבות הערת הביקורת המציל האחראי בתחנה יצר קשר עם המציל הראשי והבלון הוחלף במידי.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: בדקתי מול המציל הראשי - ולהלן תגובתו: "מיד עם קבלת ההודעה ממנהל קטע ותחנת ההצלה בחוף הילטון מר מ. כ. יצאתי לתחנה עם בלון חדש. כאשר הגעתי עם הבלון החדש לתחנת ההצלה ראיתי שבלון החמצן בתחנה תקין, שכן הייתה מוטבעת עליו חותמת נוספת מחודש מאי 2015. עדכנתי מידית את סגן מנהל האגף י. מ. אשר הוציא מיד הודעת מייל למבקר עם הסבר כי הוא לא ראה את החותמת הנוספת המעודכנת על הבלון החמצן."

תגובת הביקורת: מבדיקת הביקורת את הבלון לא נמצאה חותמת מעודכנת מחודש מאי, 2015. הביקורת צילמה את הבלון עם תאריך הביקורת האחרון. כעשרים דקות לאחר שהמבקר עזב את תחנת ההצלה והיה בדרכו לתחנת הצלה אחרת, הגיע אליו המציל הראשי ועדכן את המבקר כי החליף את הבלון בחדש, ככל שאכן הייתה חותמת עם תאריך מעודכן לא הייתה כל סיבה להחלפת הבלון. כמו כן, כפי שנמסר לביקורת על ידי המציל הבכיר

שהיה בתחנה במועד הביקורת הוא לא ידע כלל על הצורך בבדיקת תוקף הבדיקה ההידרוסטטית של בלוני החמצן.

ב. תחנת ההצלה בחוף תל ברוך: בתחנה זו נמצא כי פג תוקף הבדיקה ההידרוסטטית של בלון החמצן. בהתאם להטבעה על גבי הבלון הוא נבדק לאחרונה בחודש ינואר, 2010, כאשר הבדיקה הינה בתוקף למשך 5 שנים.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "בבדיקה שערכתי עם מנהל הקטע ותחנת הצלה מר ע. ד. בנושא שבנדון בבלון החמצן נמצאה חותמת נוספת מינואר 2015".**

תגובת הביקורת: האמור בסעיף 27(ב) הינו בהתאם לבדיקת הביקורת שנערכה בשיתוף עם העובדים בתחנת ההצלה, במסגרתה לא נמצאה החותמת מחודש ינואר, 2015. בנוסף, הביקורת מציגת כי כפי שנמסר לביקורת על ידי המציל הבכיר שהיה בתחנה במועד הביקורת הוא לא ידע כלל על הצורך בבדיקת תוקף הבדיקה ההידרוסטטית של בלוני החמצן.

28. סעיף 3(א) לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), קובע: **"לא יימצא אדם- פרט למציל או מי שהורשה לכך על ידי מפקח רחצה - בסוכת המצילים".** מסוירים שערכה הביקורת ב- 8 חופי רחצה אותרו הממצאים הבאים:

א. בסיוור שערכה הביקורת בחוף גורדון בתאריך 29 ביולי, 2015, נמצאו שתי נערות, שאינן חלק מצוות ההצלה, בתוך סוכת המציל.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: – "בסיוור שנערך ע"י הביקורת בחוף גורדון בתאריך 29/7/15 נכחתי אישית במקום יחד עם הביקורת ובתחנה לא נכח איש פרט למצילים".**

תגובת הביקורת: אכן, המציל הראשי התלווה לביקורת בביקור האמור, יחד עם זאת ובניגוד לאמור בתגובת המציל הראשי, בעת שהביקורת והמציל הראשי התקרבו לתחנת ההצלה נצפו שתי נערות בתוך התחנה, לשאלת הביקורת ענה המציל הראשי כי אין לשפוט מראש לפני שבודקים את העניין. לאחר שהתחלנו לעלות במדרגות לתחנת ההצלה שתי הנערות נצפו כשהן יוצאות מתוך החדר הפנימי בתחנה, ונדרשו על ידי המצילים לעזוב את המקום. לאור האמור לעיל תגובת מנהל האגף אינה מובנת לביקורת.

ב. בסיוור שערכה הביקורת בחוף צ'ארלס קלור בתאריך 26 באוגוסט, 2015, נמצא אדם נוסף, שאינו חלק מצוות ההצלה, בסוכת המציל.

- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיטות דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015:
- “בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: “בשיחה שערכתי עם מנהל התחנה ג. א. בנושא לעיל, מדובר באדם שעלה לתחנה לשאול שאלה.”.**
- תגובת הביקורת:** האדם שעלה “לשאול שאלה” היה נוכח בתחנת ההצלה לאורך כל זמן הביקורת, כ- 20 דקות, לא נצפה שואל שאלות את המצילים, אלא ישב על גבי אחד הכסאות בתוך תחנת ההצלה. לאור האמור, תגובת מנהל האגף ואינה מובנת לביקורת.
- ג. בסיוור שערכה הביקורת בחוף הילטון בתאריך 19 בספטמבר, 2015, נמצאו שני אנשים נוספים, שאינם חלק מצוות ההצלה, בסוכת המציל.
- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיטות דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015:
- “בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: “בשיחה שערכתי עם מנהל הקטע ותחנת ההצלה מר מ. כ. בנושא לעיל, לדבריו סביר מאוד כי מדובר באנשים שעלו לשאול שאלה. כמו כן, ציין מנהל התחנה כי פעמים רבות עולים לתחנת ההצלה תיירים ומתרחצים ששואלים שאלות ומקבלים הסבר מפורט ומלא לשאלותיהם כפי שמתחייב ממציל בתוקף תפקידו להיות גם איש יחסי ציבור.”.**
- תגובת הביקורת:** בעת שהביקורת הגיעה לתחנת ההצלה נמצאו בה שני אנשים שאינם חלק מצוות ההצלה, גבר ואישה. האישה התבקשה על ידי צוות המצילים לעזוב את התחנה, הגבר נשאר במקום לאורך כל זמן הביקורת, לא נצפה שואל שאלות או מקבל תשובות, יתרה מכך, הגבר הסתובב בזמן הביקורת בתוך התחנה ואף נכנס לחדר הפנימי.
- ד. בסיוור שערכה הביקורת בחוף תל ברוך בתאריך 12 בספטמבר, 2015, נמצאו שני אנשים נוספים, שאינם חלק מצוות ההצלה, בסוכת המציל.
- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיטות דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015:
- “בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: “בשיחה שערכתי עם מנהל הקטע ותחנת ההצלה מר ע. ד. עולה: מדובר באנשים שעלו לשאול שאלה.”.**
- תגובת הביקורת:** בתחנת ההצלה היו שני גברים, אשר נשארו בתחנה לאורך כל זמן הביקורת. הגברים לא נצפו שואלים שאלות או מקבלים תשובות. יתרה מכך, הביקורת מציינת את “הכנסת האורחים” הטובה של המצילים בתחנת ההצלה זאת לנוכח העובדה שאחד הגברים נכנס לבדו לחדר הפנימי והכין לעצמו ולאחרים קפה, תוך שהוא בטובו מציע כוס קפה גם למבקר.
- ה. בסיוור שערכה הביקורת בחוף פרישמן בתאריך 12 בספטמבר, 2015, נמצאה אישה נוספת, שאינה חלק מצוות ההצלה, בסוכת המציל.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: "בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "בשיחה שערכתי עם מנהל התחנה א. א. – מדובר באנשים שעלו לשאול שאלה".

תגובת הביקורת: בתחנת ההצלה נמצאה אישה, אשר ישבה לאורך כל זמן הביקורת בחלקה הפנימי של המרפסת בתחנת ההצלה, האישה נצפתה מתעסקת בטלפון הסלולארי שלה ומשוחחת עם חלק מהמצילים על עניינים שוטפים.

29. בנוסף לבדיקות המפורטות לעיל הביקורת בחנה את תנאי עבודתם של המצילים. מבדיקת סוכות ההצלה נמצא כי הן כוללות חדר פנימי המשמש כחדר מנוחה, נמצא כי בכל התחנות שנבדקו החדר מאובזר במקרר, מתקן מים קרים, תנור, מיטה ושירותים. משיחות שערכה הביקורת עם מספר מצילים בחופים הנזכרים לעיל, עלה צורך בהתקנת מזגן בסוכת ההצלה, בשל החום הכבד בחודשי הקיץ במיוחד בסוכות ההצלה הבנויות מעץ.

30. בנוסף, במסגרת סיור הביקורת הציגו המצילים בפני הביקורת הליקויים הבאים: (הביקורת מציינת כי חלק מהליקויים המוצגים מקורם בטענות ספציפיות של המצילים):

א. תחנת צ'ארלס קלור:

(1) במרבית הימים יש בסוכה שלושה מצילים כך שלא מתאפשר להם לקבל את שעת המנוחה המגיעה להם על פי הסכמי העבודה.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015:

"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: – "אין אמת בעובדות שהציגו המצילים, אנו מקפידים לתת לכל מציל את שעת המנוחה שמגיעה לו לפי הסכמי העבודה גם בימים בהם יש 3 מצילים בלבד ובאישור משרד הפנים".

תגובת הביקורת: האמור לעיל נמסר לביקורת על ידי המצילים שנכחו בתחנת ההצלה במועד הביקורת.

(2) לטענת המצילים כסאות העבודה אינם נוחים, והם מקשים על ישיבה רצופה במשך 12 שעות.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים אינה נכונה, אנו מקפידים לקנות למצילים כסאות נוחים במיוחד ובעלות של כ- 1,000 ש"ח לכיסא. כמו כן, המצילים אינם יושבים ישיבה רצופה של 12 שעות, שכן אנו מקפידים לתת להם שעתיים בכל יום, שעה למנוחה ושעה לפעילות גופנית...".

תגובת הביקורת: האמור לעיל נמסר לביקורת על ידי המצילים שנכחו בתחנת ההצלה במועד הביקורת.

(3) מספר מקרי טביעה אירעו כ- 500 מטר דרומית לסוכת המציל בשטח שאינו שייך לתחום אזור הרחצה המוכרז. המצילים ציינו בפני הביקורת כי מדובר באזור מסוכן לרחצה, אשר מרוחק מסוכת המציל וכאשר קורה אירוע לוקח זמן להגיע למקום. לדברי המצילים ראוי לשקול הקמת סוכת הצלה נוספת במקום.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים מוצדקת ואנו תקוה כי הנהלת העירייה תיקח לתשומת ליבה הערה זו ותפעל להקמת תחנה נוספת במקום זה"**.

(4) לדברי המצילים החוף צמוד לחוף הכלבים, כאשר נוצר מצב בו הכלבים נכנסים גם לחוף המוכרז, רצים באופן חופשי בחוף תוך חשש לפגיעה במתרחצים, כאשר אין פיקוח ואכיפה של חובת קשירת הכלבים שמתרוצצים בין המתרחצים בחוף.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים מוצדקת, בימים אלו פועל מנהל בת"ש להקמת מדרגות ישירות לחוף הכלבים הצמוד למקום ואשר יאפשר מניעת מעבר כלבים לחוף המוכרז"**.

(5) קיימת בעיה של פגיעה ברמת הניקיון בשל צואת הכלבים שנכנסים לחוף. ניקיון החוף מצואת כלבים אינו ברמה מספקת ומתקבלות תלונות רבות בנושא המתרחצים בחוף.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים לעניין לכלוך צואת כלבים אינה נכונה, חוף קלור הינו חוף בעל רמת ניקיון גבוהה. לא הגיעה להנהלת האגף אפילו תלונה אחת לעניין שבנדון"**.

ב. תחנת תל ברוך:

בתחנה חסר כיסא לאחד המצילים, לדברי אחראי התחנה הכיסא נשבר ונשלח לתיקון וטרם חזר. נכון למועד הביקורת, נמצא בסוכת המצילים כיסא עץ רגיל שאינו מאפשר ישיבה נוחה במשך 12 שעות המשמרת.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "הטענה אינה ראויה להתייחסות"**. **תגובת הביקורת:** האמור לעיל נמסר לביקורת על ידי צוות המצילים שנכח בתחנה במועד הביקורת.

ג. תחנת החוף הנפרד:

1) לטענת המצילים כסאות העבודה אינם נוחים, מקשים מאוד לשבת במשך 12 שעות רצופות.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים אינה נכונה, אנו מקפידים לקנות למצילים כסאות נוחים במיוחד ובעלות של כ- 1,000 ₪ לכיסא. כמו כן, המצילים אינם יושבים ישיבה רצופה של 12 שעות, שכן אנו מקפידים לתת להם שעתיים בכל יום, שעה למנוחה ושעה לפעילות גופנית..."**

תגובת הביקורת: האמור לעיל נמסר לביקורת על ידי המצילים שנכחו בתחנת ההצלה במועד הביקורת.

2) לדברי המצילים קיימת חשיבות להתקנת מכשירי קשר, שאינם טלפונים ניידים, לצורך יצירת קשר בין תחנות ההצלה השונות, במקרים בהם נדרש שיתוף פעולה בין התחנות באירועים חריגים, החלפת מצילים וכדומה.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים נכונה, מנהל האגף פנה להנהלת העירייה עוד בשנת 2014 לתקצוב הנושא."**

ד. תחנת חוף הילטון:

לדברי המצילים קיימת חשיבות להתקנת מכשירי קשר, שאינם טלפונים ניידים, לצורך יצירת קשר בין תחנות ההצלה השונות באירועים חריגים כמתואר לעיל.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015: **"בדקתי מול המציל הראשי – ולהלן תגובתו: "טענת המצילים נכונה, מנהל האגף פנה להנהלת העירייה עוד בשנת 2014 לתקצוב הנושא."**

תחנת עזרה ראשונה

31. סעיף 5 לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), קובע: **"ליד כל תחנת הצלה תהיה תחנת עזרה ראשונה ובה ציוד עזרה ראשונה כמפורט בתוספת השלישית, אולם מפקח רחצה רשאי להתיר קיום תחנת עזרה ראשונה אחת שתשרת יותר מתחנת הצלה אחת."**

32. מבדיקת הביקורת עולה כי למעט החופים: צוק דרום וצוק צפון, בהם יש תחנת עזרה ראשונה משותפת לכל שני חופים, הרי שבכל החופים האחרים קיימת תחנת עזרה ראשונה בכל חוף. (החל מחודש מאי 2015, בחוף הצוק עובד חובש נוסף עם ערכת החייאה ניידת).

33. סעיף 10 לצו הסדרת מקומות הרצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה), קובע: **“בכל תחנת עזרה ראשונה יימצאו בשעות הרחצה שני מגישי עזרה ראשונה. ואולם מפקח הרחצה רשאי... לאשר בכתב הימצאותם של מגישי עזרה ראשונה כאמור רק בחלק משעות הרחצה.”**

34. מבדיקת הביקורת בחופי הרחצה הנזכרים לעיל, כמו גם מדברים שנמסרו לביקורת על ידי מנהלי האגף, עולה כי בתחנות העזרה הראשונה בחופי העיר מוצב חובש אחד בלבד. לבקשת הביקורת לקבל את אישורו בכתב של מפקח הרחצה מסר סגן מנהל האגף לתפעול:

“בעבר אפשר משרד הפנים הפעלת המרפאות בחופים עם חובש אחד וכך זה היה לאורך השנים ככל הנראה על סמך הקלה שניתנה בעבר – ראה סעיף 5 במסמך המצורף בו מבקש מנהל מחלקת החופים אישור כנ”ל, לצערי לא מצאתי את תגובת משרד הפנים. בכל ביקורות משרד הפנים עד שנה זו לא הייתה התייחסות לנושא והפעלת מע”ר אחד בכל מרפאה התקבלה בביקורות המשרד כמובן מאליו. בביקורת משרד הפנים שנערכה בחודש יוני שנה זו הייתה התייחסות לנושא וצוין שהמפקחת המחוזית תפרסם הקלה עדכנית, עד כה לא התקבלה ההקלה בכתב. בשלב זה אין בידנו אישור לשנים 2014, 2015.”

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 26 בנובמבר, 2015:

מצ”ב אישור מאת מנהלת תחום שלטון מקומי משרד הפנים – ר. ק., המאשרת הפעלת תחנות עזרה ראשונה עם מגיש ע”ר אחד בלבד.

תגובת הביקורת: האישור האמור נשלח לאגף בתאריך 9 בנובמבר, 2015, לאחר סיום הביקורת ולאחר העברת טיוטת דוח ממצאי הביקורת לתגובת מנהל האגף. הביקורת מברכת על כך שבעקבות ממצאי הביקורת הליקוי תוקן.

35. הביקורת בחנה באופן מדגמי את הציוד שנמצא בתחנה ביחס לרשימת הציוד בתוספת השלישית. מבדיקת הביקורת עולה כי למעט בעיה ביחס לתוקף הבדיקות ההידרוסטטיות של בלוני חמצן ב-2 תחנות: בלון חמצן בתחנת צ’ארלס קלור אשר עבר בדיקה הידרוסטטית בשנת 2009, (בהתאם לתקנות בלוני חמצן חייבים לעבור בדיקה הידרוסטטית אחת ל-5 שנים), ובלון חמצן נייד בחוף מציצים שתוקפו פג בחודש מאי, 2015, כל הציוד שנבדק בתחנות נמצא תקין.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:

“אני מפנה לתגובתנו בסעיפים 1, 2 לעיל.”

תגובת הביקורת: הממצאים המוצגים בדוח הינם בהתאם לבדיקת הביקורת בתחנות העזרה הראשונה, הביקורת הפנתה את תשומת לב מנהל תחנת הפיקוח בחופים הרלוונטיים לעניין.

36. מבדיקת הביקורת עולה כי לא קיים מנגנון בקרה יומי קבוע של רכזי החוף בתחנות על רשימת הציווד הנדרש בכל תחנת עזרה ראשונה. כפי שעולה מבדיקת הביקורת מול החובשים בתחנות במספר מקרים החברה שזכתה במכרז התעכבה בהשלמת ציוד חסר. משיחות שקיימה הביקורת עם החובשים נמצא שחלק מהם אינם מודעים לתוקף הנדרש של הבדיקה ההידרוסטטית של בלוני החמצן.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: **“קיים מנגנון בקרה יומי אשר מאשר ובודק את כלל הפעילות בתחנת הע”ר הכולל נוכחות נדרש, סדר וניקיון, שעות פעילות, ביגוד מייצג, רשימת ציוד מלאה וזאת לפי התוספת בצו הסדרת מקומות רחצה ובנוסף בדיקת מכשיר דפיברילטור. רכז החוף מוודא מידי יום כי המע”ר אכן בדק ואישר תקינות ושלמות הציוד ומשלים חוסרים וליקויים לפי הצורך. מצ”ב דוגמת דוח בקרה יומי ממוחשב המאשר המודל לעיל.**

תמונה בעינינו העובדה שדווחה לביקורת ע”י חלק מהחובשים שהם אינם מודעים לתוקף הנדרש של הבדיקה ההידרוסטטית לבלון החמצן לא ידוע לנו על מקרים בהם התעכבה החברה הקבלנית בהשלמת ציוד חסר. שכן נמסר לנו על ידי מנהל החברה הקבלנית כי כל מגישי עזרה ראשונה בחוף עוברים ריענון מידי שנה בכל הנושאים הרלוונטיים.”

תגובת הביקורת: האמור לעיל נמסר לביקורת על ידי מנהלי הפיקוח בחופים שנבדקו ועל ידי החובשים בתחנות העזרה הראשונה. בעת ביצוע הביקורת, התבקשו הגורמים הרלוונטיים בכל חוף להציג לביקורת את הדוחות הנזכרים לעיל, משלא הציגו ומסרו כי אין דוחות שכאלה נרשם הממצא. לעניין ידיעת החובשים את התוקף של הבדיקה ההידרוסטטית ולעניין העיכובים בהשלמת הציודים הדברים נמסרו לביקורת על די החובשים בתחנות העזרה הראשונה בהן נערכו הביקורות.

37. בנוסף לאמור לעיל, במהלך סיורי השטח עלה בביקורת כי קיים קושי ביצירת קשר מול מנהלי החברה שזכתה במכרז לאספקת חובשים, לצורך קבלת מידע/ בירור נתונים, כאשר במקרים מסוימים גם החובשים עצמם התקשו ליצור קשר עם החברה.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: **“לא ידוע לנו על קושי ביצירת קשר עם החברה או מי ממנהליה בכל עת שנדרשנו לכך. נהפוך הוא, הקשר עם הנהלת החברה הינו רציף וללא תקלות.”**

תגובת הביקורת: במהלך הביקורת באחד החופים, כאשר עלתה שאלה בדבר תקפות הבדיקה ההידרוסטטית של בלון החמצן ניסה החובש בתחנת העזרה הראשונה ליצור קשר עם החברה. לאחר ניסיונות חוזרים ונשנים שנערכו במשך כ- 10 דקות לא היה מענה. בשלב זה הביקורת עזבה את המקום.

38. בסיוור שערכה הביקורת באחד החופים בתאריך 26 באוגוסט, 2015, נמצא כי החובש שאייש את תחנת העזרה הראשונה והתבקש על ידי הביקורת לתפעל את בלוני החמצן לא היה מיומן ברמה מספקת והצליח לתפעל את הבלון רק בחלוף למעלה משתי דקות.
מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:
"הערנו את תשומת לב החברה וביקשנו כי מקרים אלו לא יישנו...".
39. הביקורת מציינת כי חדר העזרה הראשונה בחוף בוגרשוב כולל זווית כניסה שאינה מאפשרת הכנסה ישירה של אלונקה לצורך השכבת מטופל על מיטת הטיפולים.
מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:
"מקבלים את הערת הביקורת, פנינו לחב' אתרים לתיקון הליקוי".
40. תחנות העזרה הראשונה מופעלות על ידי חברה חיצונית אשר זכתה במכרז שערכה העירייה בשנת 2012, (מכרז 172/2012). בהתאם למסמכי המכרז תקופת המכרז הינה שנתיים ממועד חתימת ההסכם עם החברה, (ההסכם נחתם בחודש אפריל 2012), עם אפשרות להאריכו בשנתיים נוספות.
41. בהתאם למסמכים שהועברו לביקורת, בחלוף השנתיים הראשונות לאחר חתימת ההסכם, ההתקשרות עם החברה הוארכה על ידי ועדת ההתקשרויות העליונה כנדרש בשני מועדים:
א. הארכת ההתקשרות בשנה נוספת ביום 20 במרץ, 2014.
ב. הארכת ההתקשרות בשנה נוספת, ביום 21 באפריל 2015.

סדרנים ופקחים בחופי הרחצה

42. סעיף 6 לצו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה), קובע:
"במקום רחצה מוכרז ימצה בימות החול סדרן או פקח אחד ובשבתות או במועדים יימצאו שני סדרנים או פקחים לכל מאה וחמישים מטר חוף".
43. תפקידי הפקחים מוגדרים בסעיף 7 לצו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה):
א. **"להשגיח על הסדר הטוב במקום הרחצה או בסמוך לו".**
ב. **"למנוע הצבת אוהל, כיסא מרגוע, עגלה - פרט לעגלת נכים או עגלת ילדים - ודוכני מכירה העלולים להפריע לנוחות המרחצים ושלומו".**
44. מבדיקת הביקורת מול מנהלי המתחמים ורכזי חוף באגף נמסר כי תפקידי הפקחים כוללים את הבאים:
א. שמירה על הסדר בחוף.
ב. מניעת משחקים בשטח החוף המוכרז.

- ג. אכיפת האיסור בשימוש בבידוריות ומערכות שמע המופעלות בווליום גבוה ומפריעות למתרחצים האחרים.
- ד. הקפדה על איסור הכנסת בקבוקי זכוכית לחוף רחצה מוכרז.
- ה. פיקוח על עמידה בהסדרי חניה בסביבת החוף, (ככל שקיימים תמרורים וסימונים רלוונטיים). הפקחים מוסמכים לרשום דוחות חניה במקרים בהם מתבצעת חניה בניגוד לחוק.
45. סעיף 1 לצו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה), מגדיר פקח: **"אדם שנתמנה בכתב על ידי ראש הרשות המקומית...".** סעיף 1 לחוק העזר העירוני מגדיר פקח: **"מי שראש העיר מינהו בכתב להיות סדרן או פקח לעניין חוק עור זה."**
46. מבדיקות השטח שערכה הביקורת עולה כי בכל חוף רחצה קיימת תחנת פיקוח, במועדי הביקורת התחנות אוישו על ידי רכז חוף ו/או סגנו ומספר פקחים נוספים.
47. מספר הפקחים בתחנות היה מעל הכמות המינימאלית הנדרשת בסעיף 6 לצו.
48. מביקורות בשטח שערכה הביקורת נצפו מספר מקרים בהם במקום לבצע עבודות פיקוח שוטפות, פקחי האגף היו עסוקים בשיחות שוטפות עם מתרחצים ובעיקר מתרחצות בחוף. באחת התצפיות שנערכה ביום שישי בצהריים, נצפה פקח, כאשר הוא לבוש בגדי פיקוח (חולצה כתומה) יושב ביחד עם מספר מתרחצים בחוף במשך למעלה משלושת רבעי השעה, ולא מבצע את עבודות הפיקוח.
- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: **"חלק מתפקידי הפקח הוא יצירת קשר עם הציבור ומתן שרות בשטח החוף ולא רק במשרדי החוף. להערכתנו מדובר על פקח המוצב בחוף גורדון ומתפקידו לוודא איסור רחצה בסמוך למרינה ולשם כך הוצבה לרשותו עמדת ישיבה קבועה בחוף."**
49. מלבד בדיקת מספר הפקחים בחוף, הביקורת בדקה את תנאי העבודה של הפקחים ושוחחה עם רכזי החוף. להלן פירוט הממצאים שעלו בתחנות השונות:
50. תחנת חוף גורדון:
- א. במועד הביקורת נכחו בתחנה רכז התחנה, סגנו וכן 4 פקחים.
- ב. לדברי רכז החוף, חברת אתרים הסבה את חניון הפריקה וטעינה במנהרת שירות בתי המלון לחניון בתשלום. כתוצאה מכך משאיות נאלצות לחנות על הטיילת ועל שביל האופניים על מנת שניתן יהיה לפרוק סחורה למסעדות ובתי המלון שבאזור.

51. תחנת חוף בוגרשוב:

- א. במועד הביקורת היו במקום רכז החוף ו- 3 פקחים.
- ב. מסיוור שערכה הביקורת עם רכז החוף נמצא כי במתחם המסעדה קיים מקלט קטן המשמש כמחסן מזון קשה. לדברי רכז החוף מדובר במקלט ציבורי האמור לשמש את המשתמשים בחוף בשעת חירום.
- ג. הביקורת מציינת כי הוראות פיקוד העורף העוסקות באישור לשימוש דו תכליתי במקלטים קובעות כי שימוש דו תכליתי במקלט מחייב אישור הרשות המקומית או אישור רשות מוסמכת מטעם פיקוד העורף וכן מכתב התחייבות של המפעיל המתחייב לעמוד במספר הגבלות / תנאים עפ"י דרישת פיקוד העורף.
- ד. בנוסף, נספח ב' לילקוט הפרסומים 2658, ח' בתשרי תשמ"א 1980 של פיקוד העורף קובע כי: "לא ימצא במקלט ציוד או ריהוט קבוע או כבד התופס יותר מ- 20% משטח המקלט העלול למנוע שימוש במקלט למחסה בשעת ההתקפה, או שמגוריו יידרש זמן של יותר מארבע שעות מהכרות מצב הכן להתגוננות אזרחית, או מועד מתן התראה מפיקוד העורף."
- ה. משיחה שערכה הביקורת עם מנהל פרויקטים ופיתוח בחברת אתרים בחוף, חברה לפיתוח אתרי תיירות בתל אביב יפו בע"מ (להלן-"אתרים"), שהינה החברה המחזיקה והבעלים של המתחם, נמסר כי אין מדובר במקלט ציבורי, אלא במקלט שייעודו הינו שימוש לשעת חירום עבור עובדי המסעדה והמתחם בלבד. עוד נמסר כי המקלט אושר על ידי אג"א במסגרת אישור היתרי הבנייה של המבנה וכי אין מדובר במקלט דו תכליתי כהגדרתו בהוראות פיקוד העורף. עוד הוסיף כי לאור גודל המקלט המצומצם, במסגרת השיפוץ האחרון שנערך במתחם, הוסב חלק מהמבנה כחדר ביטחון (ממ"ד), המשמש נכון למועד הביקורת את אגף החופים לפעילותו.

52. חוף מציצים:

- א. במועד הביקורת בחוף היו בתחנת הפיקוח רכז החוף ושני פקחים.
- ב. מלבד עבודת הפיקוח הקשורות למתרחצים, הפקחים רושמים דוחות לאופנועים וקטנועים החונים בחוף.
- ג. לדברי רכז החוף יש צורך ביותר פקחים. בהתאם להנחיה שלו הפקחים ניגשים לטפל באירועים בזוגות, על מנת לשמור על ביטחונם, כך שכאשר יש שני פקחים בחוף הם יכולים לטפל באירוע אחד, אשר לעיתים לוקח זמן רב וכך פוגע בפעילות השוטפת.
- ד. בשנים קודמות, בעונת הרחצה, היו בחוף שני שוטרים בשכר לאורך כל השבוע. נכון להיום יש שוטר אחד בסופי השבוע בלבד.

- ה. היעדר השוטרים מקשה על אכיפת נושא שתיית אלכוהול בחוף זאת בגלל חוסר הסמכות של הפקחים לשפוף/ להחרים אלכוהול.
53. תחנת חוף צ'ארלס קלור:
- א. במועד הביקורת היו בתחנה רכז החוף, סגנו ושני פקחים.
- ב. לדברי רכז החוף, עקב סוג האוכלוסייה המגיעה למקום, מספר רב של בני מיעוטים, נוצר מצב שבו לא ניתן לנקות את חדרי השירותים של הנשים, (המנקים הינם גברים ובני המיעוטים אינם מאפשרים להם להיכנס ולנקות את חדרי השירותים), לדברי רכז החוף הדבר הביא לעימותים פיזיים בעבר.
- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוט דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: "הטענה מוצדקת. בעבר הצלחנו לגייס עובדת לביצוע ניקיון שירותי נשים אך קיים קושי רב בגיוס עובדות לביצוע מטרה זו".
- ג. לביקורת נמסר כי קיימת בעיית תחזוקה ובטיחות של המתקנים בטיילת, (כך לדוגמה מעקות ירידה לחוף, פחי אשפה ועוד). לדברי סגן רכז החוף למרות פניות שנעשו הדברים לא טופלו כנדרש.
- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוט דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: "הטיפול בנושא אגף דרכים ומאור. מתקיימים סיורים משותפים לאיתור בעיות וצרכים שוטפים. כפי שידוע לנו הנושא מטופל על ידי דרכים ומאור".
54. חוף פרישמן:
- א. במועד הביקורת היו בתחנה סגן רכז החוף ושלושה פקחים.
- ב. מבדיקת הביקורת וכפי שנמסר על ידי סגן רכז התחנה התנאים הפיזיים של הפקחים סבירים.
- ג. לדברי סגן רכז התחנה החל מ- 1 בספטמבר, 2015, בוטלה העסקתו של שוטר בשכר גם בסופי השבוע. נכון למועד הביקורת, בסוף השבוע יש שוטר בשכר על כל המתחם הכולל גם את חוף גורדון וחוף בוגרשוב.
55. חוף תל ברוך:
- א. במועד הביקורת נכחו בתחנה מנהל המתחם, סגן רכז החוף ופקח. כמו כן שוטר בשכר ו- 4 עובדי ניקיון.
- ב. מנהל המתחם מסר כי תחנת הפיקוח אחראית על רצועת חוף של כ- 2.5 ק"מ.
- ג. משרדי התחנה כוללים 2 חדרים קטנים, לדברי מנהל המתחם השטח צפוף למספר העובדים במתחם.

- ד. לדברי מנהל המתחם תפקיד רכז החוף אינו מאויש, כמו כן לא אויש תפקיד פקח זמני.
- ה. לדברי מנהל המתחם העובדה שהמתחם כולל שטחי דשא, עליהם מונחים מתקני גריל גורמת לכך שבחוף ישנה פעילות ערה גם בשעות הערב והלילה, לאור זאת בחוף שני סיירי לילה העובדים עד השעה 24:00.
56. החוף המופרד:
- א. במועד הביקורת נכחו בתחנה רכז החוף, סגנו ופקח נוסף. כמו כן עובד ניקיון.
- ב. מבדיקת הביקורת נמצא כי התנאים הפיזיים תקינים.
- ג. לא עלו בעיות מיוחדות על ידי רכז החוף.

ממשק הפיקוח עם המשטרה:

57. כאמור, תפקידי הפקחים כוללים בין היתר: שמירה על הסדר בחוף ואכיפת האיסור בשימוש בבידוריות ומערכות שמע המופעלות בווליום גבוה ומפריעות למתרחצים האחרים.
58. הפקחים ציינו בפני הביקורת כי הם מתמודדים עם מקרים רבים של מתרחצים המפריעים לסדר הציבורי בחוף, ומספר לא מבוטל של אירועי אלימות עם מתרחצים בעקבות השמעת מוזיקה רועשת, שתיית אלכוהול מרובה שגרמה לוויכוחים ולעיתים אף עד לכדי אלימות.
59. בחודש אפריל, 2013 נכנס לתוקפו חוק למאבק בתופעת השכרות (הוראת שעה ותיקון חקיקה) (תיקון). החוק הסדיר הוראת שעה זמנית שנחקקה בשנת 2010. החוק מקנה לשוטר סמכות לתפוס ולהשמיד משקה משכר או כלי קיבולו, אם יש לשוטר "יסוד סביר להניח כי אדם שותה משקה משכר או כי אדם המחזיק משקה משכר מתכוון לשתותו, במקום ציבורי ... וכי שתיית המשקה המשכר עלולה להביא להפרת הסדר הציבורי או לפגיעה בשלום הציבור או ביטחונו", בנוסף במסגרת החוק ניתנת לשוטר הסמכות להחרים ולשפוך משקה אלכוהולי המצוי בידי בני נוער אשר גילם נמוך מגיל 18.
60. כפי שנמסר לביקורת קיימת הנחיה באגף כי הפקחים ניגשים לטפל באירועים בזוגות, על מנת לשמור על ביטחונם.
61. הביקורת מציינת כי האמור יוצר מצב בו בכל אירוע מטפלים 2 פקחים, לאור היקף האירועים והעובדה כי הטיפול הממוצע באירועים הינו ארוך (בהתאם למידע שנמסר לביקורת מרכזי החוף) נוצר מצב בו אין מי שיבצע פיקוח שוטף בחוף.
62. רכזי החוף מסרו לביקורת כי סמכויות האכיפה בכל הקשור לאלכוהול בחוף מצויות בידי השוטרים וכי אין להם סמכות להשמיד או לתפוס משקה בשל חשש לפגיעה בסדר הציבורי בחוף, לפיכך בכל הקשור לטיפול בנושא הם נדרשים לסיוע משטרת. עוד ציינו כי גם במקרים בהם

- מתרחצים מסרבים להישמע להוראות המצילים או הפקחים ומסרבים להזדהות לבקשתם, אין לפקחים סמכות לעכב את המתרחץ, ובמקרים אלו יש צורך בהגעת שוטר.
63. היחסים בין העירייה לבין משטרת ישראל מוסדרים במסגרת מסמך שנחתם בין משטרת מרחב ירקון, (להלן- "האמנה") לבין העירייה. במסגרת האמנה נקבע כי העירייה תעביר למשטרה תקציב שנתי בסך של כ- 2.4 מיליון ש"ח, כאשר האחריות על חלוקת השוטרים למשימות השונות שהוגדרו במסמך היא באחריותה הבלעדית של המשטרה.
64. מבדיקת הביקורת עולה כי ככלל, שוטרים מוצבים בחופים אך ורק בעונת הרחצה. בניגוד לשנים קודמות, בהן בעונת הרחצה הוצבו שוטרים לאורך כל ימות השבוע בחופים, הרי שבשנים האחרונות מוצבים שוטרים רק בסופי שבוע, (ימי שישי - שבת).
65. מבדיקת דוחות הנוכחות של השוטרים, כפי שנרשמו על ידי רכזי החוף, עולה כי במרבית המקרים השוטרים אינם נמצאים בחוף במשך כל שעות הפעילות, (7:00-19:00), אלא בעיקר בין השעות 12:00-19:00 בלבד. (אותרו מקרים מועטים בהם השוטרים החלו בעבודה לפני השעה 12:00 או סיימו בשעה 20:00).
66. רכזי החוף בתחנות השונות מסרו לביקורת כי הגיבוי המשטרתי אינו זמין באופן מידי ובמקרים בהם מוזמנת משטרה עובר פרק זמן משמעותי עד הגעת השוטרים, (בדרך כלל מעל לשעה, לעיתים אף למעלה משעתיים), רכזי החוף ציינו כי במקרים מסוימים אף לא הגיעה כלל ניידת למקום. לדברי רכזי החוף עובדה זו מקשה על אכיפה יעילה.
67. מבדיקת הביקורת עולה כי למרות שהתשלום עבור השוטר ממומן על ידי העירייה, שיקול הדעת לגבי הפעלתו ומיקומו הוא של השוטר ולא של רכז החוף/ מנהל המתחם, דבר הפוגע בעבודתם של הפקחים. סגן מנהל האגף מסר לביקורת כי השוטרים מתייצבים במקום ריכוז ומפוזרים על פי החלטת מפקד הכוח, מבלי שלרכזי החוף השפעה בעניין.
68. מבדיקת הביקורת עולה כי למעט פעילות המשטרה בחוף גבעת עליה, התשלום למשטרה מבוצע על ידי חשבות חטיבת התפעול ולא על ידי אגף החופים וזאת במסגרת האמנה כאמור לעיל.
69. מבדיקת הביקורת מול חשבת חטיבת התפעול עולה כי עלויות השיטור בחופים בעונת הרחצה 2014 - 2015, כפי שהוגדרו במסמך האמנה, נקבעו על סך של כ- 450,000 ש"ח, (מתוך תקציב שנתי כולל של כ- 2.4 מיליון ש"ח המורכב ממשימות נוספות), בכל אחת מעונות הרחצה 2014 - 2015. הסכומים האמורים מתייחסים לכלל החופים, למעט חוף גבעת עליה, לגביו התשלום נעשה ישירות על ידי אגף החופים.
70. חשבת האגף מסרה לביקורת כי עלות שעת עבודת שוטר הינה:
- א. 77.77 ש"ח לשעת עבודה ביום חול.
- ב. 111.1 ש"ח לשעת עבודה בליל שבת.

- ג. 97.22 ש"ח לשעת עבודה ביום שבת.
71. הביקורת בחנה את שעות העבודה ומספר השוטרים שהועסקו בפועל בשיטור חופים בעונות הרחצה 2014-2015. הבדיקה התבצעה על בסיס דוחות נוכחות השוטרים, כפי שהוכנו על ידי רכזי/מפקחי החופים, להלן הממצאים:
- א. בהתאם לנתונים שהועברו לביקורת על ידי אגף החופים לגבי עונת הרחצה 2014, הועסקו בשיטור חופים בסך הכל 173 שוטרים. העסקת השוטרים הייתה בימי שישי ושבת. לצרכי חישוב, הביקורת בחרה בהנחה מקלה לפיה עבודת השוטרים הייתה למשך 8 שעות משמרת. בהתייחסות אגף החשבות לטיוטת דוח הביקורת מתאריך 2 בפברואר, 2016, נמסר כי כמות השוטרים שהועסקה בחופי הרחצה במרחב ירקון בשנת 2014 הייתה 519 שוטרים
- ב. מחישוב הביקורת עולה כי בהתאם לעלויות לשעת עבודה שהועברו על ידי חשבת החטיבה ועל בסיס שעות העבודה בפועל העלות הכוללת הינה 122,882 ש"ח בלבד, זאת בניגוד לתקצוב מראש שבוצע על פי האמנה שהינו בסך של 450,000 ש"ח, דהיינו למעלה מפי-שלוש. בהתייחסות אגף החשבות לטיוטת דוח הביקורת מתאריך 2 בפברואר, 2016, נמסר כי עלות העסקת השוטרים בחופי העיר בשנת 2014 הייתה בסך של 362,410 ש"ח.
- ג. הביקורת ביצעה חישוב דומה לגבי עונת הרחצה 2015, מחישוב זה עולה כי עלות העסקת השוטרים בהתאם לשעות העבודה בפועל הייתה 215,473 ש"ח, גם זאת בניגוד לתקצוב על פי האמנה שהינו בסך של 450,000 ש"ח. בהתייחסות אגף החשבות לטיוטת דוח הביקורת מתאריך 2 בפברואר, 2016, נמסר כי עלות העסקת השוטרים בחופי העיר בשנת 2015 הייתה בסך של 338,107 ש"ח.
72. בכל הקשור להעסקת שוטרים בחוף עליה, אשר מבוצע מול מרחב יפתח של משטרת ישראל, עולה כי התשלום בגין שיטור החופים מבוצע ישירות על ידי אגף החופים ולא חטיבת התפעול.
73. מבדיקת הביקורת נמצא כי בעונת הרחצה 2015 הועסקו בסך הכל 99 שוטרים, במשמרות של 10 שעות, דהיינו 990 שעות עבודה. בהתאם להצעת המחיר של מרחב יפתח התשלום הינו בסך כולל של 99,797 ש"ח לכל עונת הרחצה, דהיינו עלות של 100.8 ש"ח לשעת עבודה.
- מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:
- "נושא אמנת השרות בין המשטרה מרחב ירקון לבין העירייה נקבע בדרג ההנהלה הבכיר ביותר ואינו בשליטת האגף. אין בסמכות הנהלת האגף לקבוע את מספר השוטרים בכל חוף וחוף, פריסתם ומשך שעות פעילותם וזאת מתוך שאמנת השירות מותירה את הסמכות הבלעדית בידי המשטרה ואינה ניתנת לשיקולו. לעומת זאת במרחב יפתח (יפו) הסמכות הינה בידו ואנו בתאום עם המשטרה מרחב יפתח קובעים את ימי ומספר השוטרים בחוף במהלך העונה ובהתאם לצרכים המשתנים בחוף ולתקציב שהועמד לרשותנו לעניין זה. אגף החופים סבור שיש לשקול**

לשנות ולהרחיב את שעות פעילות השיטור בשכר בחופים ובמיוחד במרחב ירקון ולאפשר לאגף לנהל את התקציב ישירות לטובת העניין כפי שהיה בעבר לפני אמנת השרות."

מבנים המשמשים את אגף החופים:

74. במסגרת הביקורת הועלו טענות מצד עובדי הפיקוח ורכזי החופים ביחס לגודל השטחים המוקצים לטובת עובדי האגף במתחמים בחופים השונים, ביחס לשטחים המוקצים למסעדות, כך לדוגמה:

א. חוף בוגרשוב - במסגרת סיור שנערך על ידי הביקורת בחוף העלו עובדי מחלקת הפיקוח טענות ביחס לגודל ומיקום החדרים שהוקצו למחלקת הפיקוח בחוף. מבחינת הביקורת את המבנה שהוקצה לפיקוח, כפי שהוצג לביקורת בסיור שנערך במקום, עולה כי נכון למועד הביקורת במתחם אין עמדת מחשב, אין מערכת כריזה ואין טלפון. בנוסף, המקום שהוקצה לארונות לעובדים הינו ממ"ד, כאשר מצד אחד מדובר על חדר קטן שאינו מאפשר התקנת מספר הארונות הנדרש, מנגד מדובר בממ"ד אשר עקב התקנת ארונות לא יוכל לשמש לייעודו בעת חירום.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: "הסיור היה בתקופה בה הסתיים שיפוץ המבנה והיינו בשלבי התארגנות, נכון להיום הציוד הושלם."

ב. חוף צ'ארלס קלור - עובדי הפיקוח ציינו בפני הביקורת כי החדרים המיועדים לפקחים ולעובדי הניקיון קטנים מאוד ואינם עונים לצורך. עוד צוין כי בעבר הוקצה לתחנת הפיקוח חדר נוסף, נכון להיום החדר נלקח על ידי חברת אתרים והועבר לטובת המסעדה במקום. מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: "הטענה צודקת, החדרים המיועדים לפקחים ולעובדי הניקיון קטנים מאוד ואינם עונים לצורך. לגבי הטענה כי במקום היה חדר נוסף שהועבר מהפיקוח לחברת אתרים, לא ניתן לאמת זאת בוודאות. קיימת סברה כי המשרד המשמש את המסעדה היה במקור חלק מבנה האגף. כיוון שקיים צורך אמתי בשטחי פיקוח נוספים אנו ממליצים להעביר חדר זה לאגף החופים."

ג. חוף גורדון - לטענת רכז החוף חלוקת השטחים במבנה החוף, בין המסעדה לבין עובדי הפיקוח, אשר בוצעה על ידי חברת אתרים, פוגעת לרעה בתנאי הפיקוח כאשר החדרים שהוקצו לטובת הפקחים ועובדי הניקיון בחוף קטנים מאוד, אינם מאפשרים התנהלות סבירה במיוחד לנוכח העובדה שהם נמצאים במקום 12 שעות ביום. לדברי רכז החוף אין לפיקוח מחסן נפרד בו ניתן לאחסן את הציוד הנדרש לעבודתם, כך שהציוד מאוחסן בחדר הפקחים/ עובדי ניקיון, שגודלו אינו מספיק למנוחה ולאחסון.

- ד. חדרי עזרה ראשונה - לדעת הביקורת, גודל חדרי העזרה הראשונה בתחנות בחוף גורדון ובחוף בוגרשוב קטן באופן אשר יכול לפגוע בתפקוד בעת הצורך. בנוסף, חדר העזרה הראשונה בחוף בוגרשוב כולל זווית כניסה שאינה מאפשרת הכנסה ישירה של אלונקה לצורך השכבת מטופל על מיטת הטיפולים.
75. מבדיקת הביקורת את הנושא מול מנהל פרויקטים ופיתוח בחברת אתרים בחוף, שהינה החברה המחזיקה והבעלים של המתחם עולים הנתונים הבאים:
- א. המבנים בחוף הינם בבעלות חברת אתרים שהינה חברה ממשלתית עירונית.
 - ב. כל מבנה מקבל אישור והיתרי בנייה כנדרש ממוסדות העירייה.
 - ג. אגף חופים מעורב בהליך חלוקת המבנים בחופים השונים, ובמסגרת תכנון המבנים נערכו ישיבות עם הנהלת האגף לצורך בחינת הצרכים הנדרשים באגף אל מול האפשרויות הקיימות במבנה. מנהל הפרויקטים ציין כי האגף מעלה דרישות רבות, אך יש לבחון הדרישות אל מול התנאים הקיימים בשטח ואל מול העובדה כי ברור כי יעוד המבנים אינו רק ציבורי, אלא גם עסקי.
 - ד. העירייה אינה מעבירה תשלום בגין הקצאת השטחים לטובת אגף החופים.
 - ה. במסגרת התב"ע החדשה (שנת 2013) הוקטן יחס השטחים המסחריים במבנים ונקבעו מגבלות לחלוקת שטחים של 50% ציבורי ו- 50% מסחרי, בעקבות האמור, הורחבו השטחים הציבוריים במבנים השונים, לרבות שטחי אגף החופים.
 - ו. יש לזכור כי בהגדרת שטחים ציבוריים נכללים לא רק שטחי אגף החופים אלא גם: מקלחות, שירותים, מלתחות, חדרי אשפה, מעברים, חדרי חשמל, חדרים טכניים וכיו"ב.
 - ז. בניגוד לנטען על ידי האגף, בעקבות התב"ע החדשה חל גידול בשטחים שהועמדו לטובת אגף החופים, אל מול שטחי המסעדות במתחמים, כך לדוגמה:

(1) חוף גורדון:

שטח ברוטו אחרי תב"ע חדשה	שטח ברוטו לפני תב"ע חדשה	תיאור
102	76	משרדי פיקוח
50	49	מלתחות ושירותים
280	320	מסעדה
94	177	שטחי ישיבה מקורים

(2) חוף פרישמן:

שטח ברוטו אחרי תב"ע חדשה	שטח ברוטו לפני תב"ע חדשה	תיאור
109	109	משרדי פיקוח
40	22	מלתחות ושירותים
343	360	מסעדה
120	170	שטחי ישיבה מקורים

(3) חוף בוגרשוב:

שטח ברוטו אחרי תב"ע חדשה	שטח ברוטו לפני תב"ע חדשה	תיאור
52	46	משרדי פיקוח
135	115	מלתחות ושירותים
310	365	מסעדה
129	223	שטחי ישיבה מקורים

ח. בנוסף, בכל החופים הוגדלו מספר תאי השירותים, בהתאם לדרישות משרד הבריאות, כמו כן בוצעה הנגשה לשטחי המלתחות.

ט. שטח חדרי עזרה ראשונה - ביחס לשטח המצומצם של חדר עזרה הראשונה שבמתחם בוגרשוב וגורדון, גודל החדרים נקבע על ידי אגף החופים בעצמו, כחלק מחלוקת השטח שהוקצה לכל האגף. בחוף בוגרשוב חדר עזרה הראשונה היה גדול יותר וצומצם על ידי האגף לצורך הקצאת שטח גדול יותר לטובת עובדי הפיקוח. לדבריו, מנהל האגף ציין כי חדרי עזרה הראשונה צריכים להיות בגודל מצומצם שיאפשר הכנסת מיטה, ארון ציוד קטן ומקום ישיבה לחובש ולא מעבר לכך.

י. בעקבות שינויים מבניים והוספת תקנים באגף החופים, כך לדוגמה תקן של רכז חופים, עלתה דרישה לספק חדרים נוספים לבעלי התפקידים, שלא הוגדרו מראש בתוכנית חלוקת המבנה. הדבר גורר הקטנה של השטחים הנותרים (מתוך סך השטח הציבורי) לפקחים ולעובדי הניקיון.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:

"להערכתנו הביקורת צודקת. אגף חופים סבור כי הנתונים שנמסרו ע"י אתרים אינם מדויקים. במהלך השנים הוצגה לאגף חופים תמונה המעוותת את יחסי החלוקה בין השטחים הציבוריים לשטחים העסקיים, מתוך פגיעה בשטחי הציבור והתפעול לטובת השטח העסקי. נק' המוצא של חברת אתרים היתה הקצאה של שטח נתון שלא ניתן לערער עליו ושלתוכו נדרש להכניס את כל

השטחים הציבוריים והתפעולים של אנף חופים. אנו סבורים שיש להקצות את השטחים בהתאם לת.ב.ע. תוך בחינת הצרכים הציבוריים והתפעולים ובהתאם לכך להכין התוכניות למבני החוף."

שילוט חופי הרחצה

76. שילוט החובה בכל הקשור להסדרת מקומות רחצה מתבסס על החקיקה הבאה:
- א. צו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), תשכ"ו-1965.
 - ב. צו הסדרת מקומות רחצה (מצילים, סדרנים, פקחים ומגישי עזרה ראשונה).
 - ג. תקנות הסדרת מקומות רחצה (הצבת שלטי איסור על ידי הרשות המקומית, התשכ"ה, 1965.
 - ד. נוהל מספר 9- שילוט חופי רחצה של משרד הפנים (עדכון לנוהל שילוט אתרי רחצה - מהדורה שנייה, מרץ 2007). (להלן - "נוהל משרד הפנים").
77. סעיף 9 לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), תשכ"ו-1965, קובע: **"גבולות מקום רחצה מוכרז על החוף יסומנו בשלטים... בצורה שתבטיח עמידה נגד תלאות מזג האוויר, ועליהם כתוב בצבע אדום על רקע לבן "גבול מקום רחצה מוכרז".**
78. בהתאם לנוהל משרד הפנים, הרשות המקומית היא האחראית על הפיקוח ועל הצבת השילוט המתאים בחופי הרחצה, הנמצאים בתחום המוניציפאלי שלה. הנוהל קובע כי מנהל החופים ברשות יוודא הצבת שילוט בחופי רחצה בהתאם לנוהל וכן במקומות הבולטים לעין של ציבור המבקרים בחופי הרחצה. זאת עפ"י שיקול דעת מקצועי של הגורמים המקצועיים האמונים על ההצלה בחופי הרשות ובראשם המצילים הבכירים.
79. הנוהל מציין כי השילוט בחופים מורכב ממספר סוגי שלטים כדלהלן (כנספח לנוהל מוצגים אבות הטיפוס לשלטים השונים):
- א. שלטי איסור- שלטים בהם מופיע סימן בטיחות או כיתוב או שניהם, המחייבים התנהגות מסוימת.
 - ב. שלטי אזהרה- שלטים בהם מופיע סימן בטיחות או כיתוב או שניהם, המזהירים מפני סכנה.
 - ג. שלטי מודיעין- שלטים בהם מופיעים סימן הכוונה או כיתוב או שניהם, המציגים מידע לגבי אתר הרחצה ואמצעי הנגישות אליהם.
80. מבדיקת הביקורת בשמונת החופים בהם בוצע סיור שטח נמצא כי קיים שילוט התואם את הוראות הצו. כמו כן נמצא כי קיימים סוגי השילוט בהתאם לנוהל משרד הפנים, כך לדוגמה:
- א. שלטי איסור ואזהרה:
- (1) בכל כניסה ראשית לחוף מוכרז מוצב שלט "ברוכים הבאים למקום רחצה מוכרז", המפרט הנחיות כלליות לרוחצים במקום מוכרז בים התיכון.

- (2) בסוף קטעי החוף המוכרז מוצבים שילוט "גבול מקום רחצה מוכרז".
- (3) במקביל לקו החוף, במרכז קטע החוף המיועד לספורט ימי מוצב שילוט "קטע חוף המיועד לספורט ימי".
- (4) על גבי כל תחנה הצלה מוצב לפחות שלט אחד, המפרט את מספר התחנה ושם החוף.
- (5) בקו החיבור בין השביל לחוף מוצבים שלטי "איסור נהיגה ברכב בחופי הים".
- (6) בקו המים של קטע חוף מסוכן לרחצה מוצב שילוט "קטע חוף אסור לרחצה".
- (7) במקביל לקו המים, בהתאם להחלטת מנהל החוף הוצב שילוט של "סכנת זרמים והתנפצות גלים" וכן שילוט "סכנת החלקה".
- (8) בחלקי החוף השונים מוצבים שלטים המורים כי חל איסור על הכנסת בקבוקי זכוכית לחוף.
- ב. שלטי מודיעין: השלטים מוצבים בסמוך לתחנת עזרה ראשונה, פיקוח, חוף מונגש לנכים, שירותים, שירותי נכים, מקלחות, מלתחות, וכיו"ב.
81. ביטאון ים וחופים של משרד הפנים, מנהל השילטון המקומי, האגף לרישוי עסקים ואתרי רחצה לשנת 2013 קובע כי הרשות המקומית תביא לידיעת כלל הציבור בעזרת כלי התקשורת המקומית (לרבות אתר הבית של הרשות המקומית) את שעות פתיחת מקום הרחצה המוכרז וסגירתו. בנוסף, פרסום שעות הפתיחה להיות מצויינים על גבי השלטים בכניסה לחוף ועל גבי תחנת ההצלה.
82. מבדיקת הביקורת עולה כי שעות פתיחת מקום הרחצה מפורסמות באתר האינטרנט של העירייה, כמו כן על גבי תחנות ההצלה. מבחינת השילוט בחוף לא נמצא תיעוד נוסף לרישום שעות ההצלה על גבי השלטים בכניסה לחוף. מבדיקת הביקורת מול אגף החופים עולה כי האגף קיבל ממשרד הפנים הקלה בנושא זה.

מתקני תברואה

83. סעיף 7 לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), קובע: "במקום רחצה מוכרז יותקנו:
- א. ברז מים לשתייה.
 - ב. פחי אשפה.
 - ג. בתי שימוש.
 - ד. ברזי מים לשטיפת רגליים.
 - ה. מקלחות פתוחות."

84. מבדיקת הביקורת בשמונת החופים הנזכרים לעיל עולה כי כל המתקנים הנזכרים בצו מותקנים ומתוחזקים כנדרש.

הגבלת משחק וספורט

85. סעיף 14 לצו הסדרת מקומות רחצה (סדרים ואיסורים במקומות רחצה מוכרזים), קובע: "במקום רחצה מוכרז ייקבע מקום מיוחד ומגודר למשחקי כדור וספורט. לא ישחק אדם במשחקי כדור ולא יעסוק בספורט אלא במקום שנקבע לכך."

86. מבדיקת הביקורת בחופים הנזכרים לעיל נמצא כי בתחומי החוף המוכרז קיים שילוט האוסר על משחקי כדור, כמו כן קיימת אכיפה של האיסור על ידי הפקחים בחוף.

87. משחקי כדור מתקיימים מחוץ לשטח החוף המוכרז, אם כי המקום אינו מגודר כפי שנקבע בצו.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:

"דרישת הצו לגידור אינה עומדת בדרישת חוק שמירת הסביבה החופית וכן לא סביר לגדר את כל השטחים המיועדים למשחק בחופים וזאת מכיוון שבין היתר הגידור עלול ליצור מפגע בטיחותי".

התקשרות העירייה עם קבלן חיצוני לניקוי החופים

88. ניקוי החופים, איסוף ופינוי פסולת מבוצע באמצעות התקשרות העירייה עם קבלן חיצוני בהסכם מיום 1 במאי, 2014, לאחר מכרז 10/2014 שערכה העירייה.

89. בהתאם למכרז על הקבלן לנקות 10 חופים מתוך 13 החופים המוכרזים. חופי הצוק הצפוני והצוק הדרומי וחוף תל ברוך מנוקים על ידי עובדי האגף. בהתאם לסעיף 3 לנספח ב' - המפרט הטכני, חוף מצייצים והחוף הנפרד נחשבים כחוף אחד, דהיינו 9 חופים לצורך הבקרה על עבודת הקבלן.

90. סעיף 1 לנספח א' להסכם מגדיר את הכלים, (טרקטורים, עגלות ומנפות), שעל הקבלן להעמיד לטובת ביצוע העבודות.

91. מבדיקת הביקורת עולה כי הכלים שהועמדו על ידי הקבלן תואמים את דרישות המכרז, למעט עגלה אחת אשר שנת היצור הינה 2012, זאת בניגוד לתנאי המכרז המחייבים עגלה משנת יצור 2014 ואילך.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015:

"מבדיקתנו עולה כי מדובר על עגלה חלופית. הקבלן התחייב להציב עגלה משנת ייצור 2014 בהקדם. נציין כי בתקופת החורף מספק הקבלן לאגף עגלה אחת העומדת בתנאי המכרז".

תגובת הביקורת: ככל שמדובר על עגלה חלופית, היה מצופה שבאגף יהיה גם רישיון הרכב של העגלה הקבועה, אשר יומצא לביקורת.

92. סעיף 7 לנספח א' קובע כי מידי יום יבוצע סיור של מפקח והקבלן לצורך ביקורת על שלמותה והיקפה של העבודה שבוצעה באותו היום. בהתאם לסעיף המפקח ירשום מידי יום על גבי טופס מיוחד את ביצוע עבודת הקבלן בחוף והקבלן יחתום על גבי הטופס. כפי שנמסר לביקורת על ידי סגן מנהל האגף לתפעול, הפיקוח על עבודת הקבלן מבוצעת על ידי מנהלי המתחמים, רכזי החוף והפקחים בכל אחד מחופי הרחצה, כאשר ברמת המטה הפיקוח מבוצע על ידי המפקח על הקבלנים באגף וטרקטוריסט האגף.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: **"האגף אינו מחתים את הקבלן על טפסי הבדיקה היומיים. הרכזים שבכל חוף וחוף מבקרים מידית את ביצוע העבודה של הקבלן ובמידה ויש להם הערות על העבודה, הקבלן מבצע תיקון מידית. מדובר על הנחיה ישנה שאינה נדרשת לאגף החופים ואנו נפעל להסירה מהמכרזים הבאים ונסתפק בדוח רכזי החוף בלבד."**

תגובת הביקורת: ההנחיה הינה חלק ממסמכי המכרז שנערך בשנת 2014, כך שאין ספק כי מדובר על הנחיה עדכנית. לדעת הביקורת ככל שההנחיה בתוקף יש לקיימה כלשונה.

93. לאור האמור בסעיף 7 לנספח א', הביקורת ביקשה לקבל את כל הטפסים החתומים על ידי מפקחי האגף והקבלן לחודשים ינואר, מרץ, מאי, יוני, יולי, אוגוסט, לשנים 2014-2015, מבדיקת הביקורת עלו הממצאים הבאים:

א. למרות האמור בסעיף 7 לנספח א', האגף אינו מחתים את הקבלן על טופסי הבדיקה היומיים.

ב. הביקורת קיבלה דוחות לגבי 9 חופים בכל אחד מהחודשים המבוקשים, (כאמור בסעיף 84 מדובר על כמות החופים שעל הקבלן לנקות). מבדיקת הביקורת עולה כי מדובר בטופסי ריכוז חודשיים, כאשר בהתאם לרשום בוצעו ביקורות יומיות על הניקיון.

ג. לביקורת הומצאו צילומים של הטפסים החודשיים. לבקשת הביקורת לקבל את טופסי המקור מסר סגן מנהל האגף לתפעול כי אין ברשות האגף את טופסי המקור היות והטפסים מועברים בפקס מתחנות הפיקוח בחופים השונים למפקח על הקבלנים במטה האגף. סגן מנהל האגף מסר לביקורת כי תחנות הפיקוח אינן שומרות את טופסי המקור לאחר העברתם למפקח על הקבלנים במטה האגף.

מנהל אגף חופים מסר בהתייחסותו לטיוטת דוח ממצאי הביקורת מיום 27 בנובמבר, 2015: **"הדרך שבה פעל האגף בנושא היתה לצורך ייעול העבודה ובכוונה למנוע עיכוב בתשלומים לקבלן. עם זאת ולמרות שלא ברור לנו אם לצורך דיווח פנימי דרושים לנו טפסי מקור, הונחו רכזי החופים לשמור את טופסי המקור ולהעבירם למפקח על הקבלנים ולשמור העתקים ברשותם."**

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים לטיטוט ממצאי הביקורת בשלב אימות הממצאים, מצורפות לדוח בפרק הנספחים, ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקר העירייה.

נספח א - התייחסות אגף הפיקוח מתאריך 16.11.2015.

נספח ב - התייחסות אגף חופים מתאריך 26.11.2015.

נספח ג- התייחסות אגף חשבות מתאריך 2.2.2016.

מסקנות

94. השתלמות עזרה ראשונה של המצילים, בהתאם לסעיף 2 א' לצו הסדרת מקומות רחצה, צריכה להתבצע במד"א או במקומות מאושרים על ידי משרד הפנים. ביחס לחלק מהמצילים שביצעו השתלמות / ריענון ב"בי"ס להצלה בריכה וים", עולה שאלה ביחס לתקפות ההסמכה, לאור העובדה שלמקום אישור ממשרד הפנים לבצע השתלמויות ממאי, 1999 (לא קיים למקום אישור עדכני יותר ממשרד הפנים).

95. אין הקפדה של המצילים בתחנות ההצלה השונות על קיום הוראת סעיף 3 א' לצו הסדרת מקומות רחצה הקובעת כי "לא ימצא אדם - פרט למציל או מי שהורשה לכך על ידי מפקח רחצה- בסוכת המציל". לדעת הביקורת נוכחות גורמים לא רלוונטיים בתחנות ההצלה עלולה להביא לפגיעה באיכות העבודה/ הריכוז בעבודה של המצילים, ובהתאמה מגדילה הסיכון לפגיעה בחיי אדם.

96. אין הקפדה על ביצוע בדיקה הידרוסטאטית של בלוני החמצן בתחנות ההצלה בהתאם לקבוע בתקן ישראלי 712 העוסק בנהלי אחזקה, לרבות מילוי אחסון ותפעול של גלילים מיטלטלים בגז. מנהלי המתחמים ורכזי החוף אינם מודעים לדרישה לבדיקה הידרוסטאטית של בלוני החמצן אחת לחמש שנים, בהתאם לתקן. כמו כן, המצילים בתחנות ההצלה המקבלים את הבלונים מהחברה החיצונית המספקת את ציוד העזרה הראשונה, אינם מודעים כלל לקיומו של תוקף לבדיקה, המסומן על גבי הבלון ההידרוסטאטי ואינם בוחנים זאת במסגרת בדיקת הציוד בתחנת ההצלה.

97. רכזי החוף אינם עורכים בקרה יומית מתועדת בכתב של הציוד הרפואי הנמצא בתחנות העזרה הראשונה. בכך למעשה נפגעת הבקרה והפיקוח על שלמות הציוד הרפואי הנדרש בתחנה והערכות להשלמה מהירה של חוסרים במידה ואותרו.

98. לדעת הביקורת, מבנה חדרי העזרה הראשונה בחלק מהחופים קטן מאוד ולעיתים אף אינו מאפשר הכנסה של מיטת עזרה ראשונה באופן ישר לחדר, דבר שעלול לפגוע בטיב השירות הרפואי שיהיה ניתן לתת למתרחצים בחוף.

99. תצפיות הביקורת בשטח מצביעות על כך שבחלק מהמקרים המפקחים בחופים השונים, אינם פועלים לביצוע עבודת פיקוח בחופים בהתאם להגדרת תפקידם.
100. עובדי הפיקוח בחופים השונים נאלצים לעיתים להתמודד עם הרכבי אוכלוסייה ממגדרים ו/או ממגזרים שונים בעלי צרכים מיוחדים, ולעיתים הדברים מגיעים לידי חיכוכים ומריבות בין הצדדים. כך למשל, אוכלוסיות מסוימות של מתרחצים, אינן נוהגות להתקלח במקלחות המצויות במלתחות הציבוריות מטעמי צניעות, ועל כן הן נאלצות למצוא פתרונות אחרים – בעיקר באמצעות שימוש בכיורים המצויים בחזרי השירותים / מלתחות. כתוצאה מכך, בדרך כלל קיימת הצפה של רצפת המתחם במים ועל כן יש לנקות מתחמים אלו בתדירות גבוהה יותר. הדבר יוצר כאמור, חיכוכים בין המפקחים והמנגנים לבין אותן אוכלוסיות. זאת ועוד, לעיתים נוצרים חיכוכים ומריבות כאשר מנגנים שהם גברים נכנסים למתחם המלתחות של הנשים.
101. לדעת הביקורת, אי ידיעת המפקחים, שפות נוספות להתמודדות מול אותן אוכלוסיות, תורם אף הוא להחרפת הבעיה.
102. כחלק מתפקידם נדרשים הפקחים בחופים השונים לשמור על הסדר בחופים, אולם, אין בידם סמכות חוקית, בכל הקשור לעיכוב אדם במקרה ואינו רוצה להזדהות ו/או ביצוע אכיפה בנושא אלכוהול, והם נדרשים לסיוע משטרה. ממצאי הביקורת מצביעים כי קיים פער בין הצורך הקיים לבין הסיוע המתקבל בפועל מהמשטרה, דבר המונע טיפול יעיל והולם בשמירה על הסדר בחופים.
103. חלוקת תקציב השיטור בהתאם לאמנה בין העירייה לבין משטרת ישראל יוצרת מצב לפיו העירייה משלמת סכום גבוה באופן משמעותי לשיטור חופים, ביחס למספר השוטרים ושעות העבודה שלהם בחופי העיר וכל זאת כאשר קיים צורך שוטף של תגבור משטרה בחופים במיוחד במהלך חודשי הקיץ.
104. ממצאי הביקורת ביחס לתחנת צ'ארלס קלור עולה כי בסמוך לשטח המוכרז קיים אזור מסוכן לרחצה, כאשר המרחק בין מיקום התחנה לאזור מונע מתן שירותי הצלה ראויים במקום. עוד נמצא כי החוף צמוד לחוף הכלבים, כאשר לא קיימת הפרדה נאותה בין החופים, דבר הגורר כניסת כלבים לחוף המוכרז, תוך חשש לפגיעה במתרחצים בחוף.
105. בחלק מהתחנות, התנאים הפיסיים בחדרים המוקצים למפקחים ולעובדי הניקיון אינם מתאימים למספר העובדים ולצרכים הקיימים. בכך נפגעת איכות ויעילות העבודה של העובדים בתחנה.
106. סוכות ההצלה אינן ממוזגות, כך שהמצילים נדרשים לשבת מדי יום בחודשי הקיץ החמים תחת השמש הקופחת. בנוסף, בחלק מסוכות ההצלה אין כיסאות ישיבה לכל מציל. לדעת הביקורת, חוסר התנאים כאמור עלול לפגוע בריכוז המצילים ולהשפיע על איכות תפקודם ועבודתם.

המלצות

107. על הנהלת האגף לפעול מול משרד הפנים לבחינת תוקף ההסמכה לביצוע הכשרה הקיים בידי בי"ס להצלה בריכה וים. במידה וימצא כי המוסד אינו מורשה לביצוע ההסמכה יש לפעול לביצוע הסמכה חוזרת למצילים שביצעו הסמכה במקום.
108. הביקורת ממליצה שהנהלת האגף תרענן בקרב המצילים את הוראת הצו האוסרת על הימצאותם של אנשים לא מורשים בתחנות ההצלה ותקפיד על יישום ההוראה בין היתר, באמצעות ביקורות פתע בתחנות ההצלה השונות ונקיטת סנקציות כנגד מצילים המפרים את ההוראה.
109. על הנהלת האגף ליידע את מנהלי המתחמים, רכזי החוף והמצילים בדבר הצורך לבצע בדיקה של תוקף הבדיקה ההידרוסטטית של בלוני החמצן. כמו כן, יש לפעול מול החברה המספקת את שירותי העזרה הראשונה על מנת לוודא כי הבלונים יהיו בעלי תוקף כנדרש.
110. על הנהלת האגף ליצור טופס בקרה מובנה, אשר יהיה הבסיס לבדיקה יומית של ציוד העזרה הראשונה בתחנה. באחריות רכזי החוף לבצע מדי בוקר בדיקת שלמות בהתאם לטופס של ציוד העזרה הראשונה בתחנה.
111. הביקורת ממליצה שהנהלת האגף בשיתוף עם חברת אתרים יפעלו לבחינת האפשרות לביצוע שינויים פסיים בחדרי העזרה הראשונה, כך שיתאימו לדרישות ויאפשרו מתן שירות רפואי הולם למתרחצים בחוף.
112. על הנהלת האגף לבצע ביקורות שוטפות בכל הנוגע לפעילות עובדי הפיקוח בחופים השונים והתאמתה להגדרת תפקידם.
113. על מנת לצמצם את החיכוכים הקיימים בין המפקחים והמנקים לבין אוכלוסיות בעלי צרכים מיוחדים, מומלץ כי הנהלת האגף תבחן להתאים את המתקנים בחופים הרלוונטיים, לצרכים המיוחדים של אותן אוכלוסיות.
114. תחנת צ'ארלס קלור: על הנהלת האגף בשיתוף עם הנהלת העירייה לפעול לבחינת הצורך הקיים בהקמת תחנת הצלה נוספת באזור וליצירת הפרדה בין מתחם החוף לבין מתחם "חוף הכלבים".
115. על הנהלת האגף בשיתוף הנהלת העירייה לפעול לבחינת הצרכים הקיימים באגף ביחס לקבלת שירותים מהמשטרה ולפעול לגיבוש מדיניות עבודה משותפת עם המשטרה בהתאם לצרכים שעלו.
116. על הנהלת האגף בשיתוף עם מינהל הכספים לבחון מחדש את הסכם התשלום, בכל הנוגע לשיטור בחופים בהתאם לחלוקת התקציב על פי האמנה. יש לשקול מעבר לתשלום ספציפי בגין שעות שיטור בפועל, כפי שנעשה ב"חוף עליה" בהסכם בין אגף החופים לבין מרחב יפתח במשטרת ישראל.

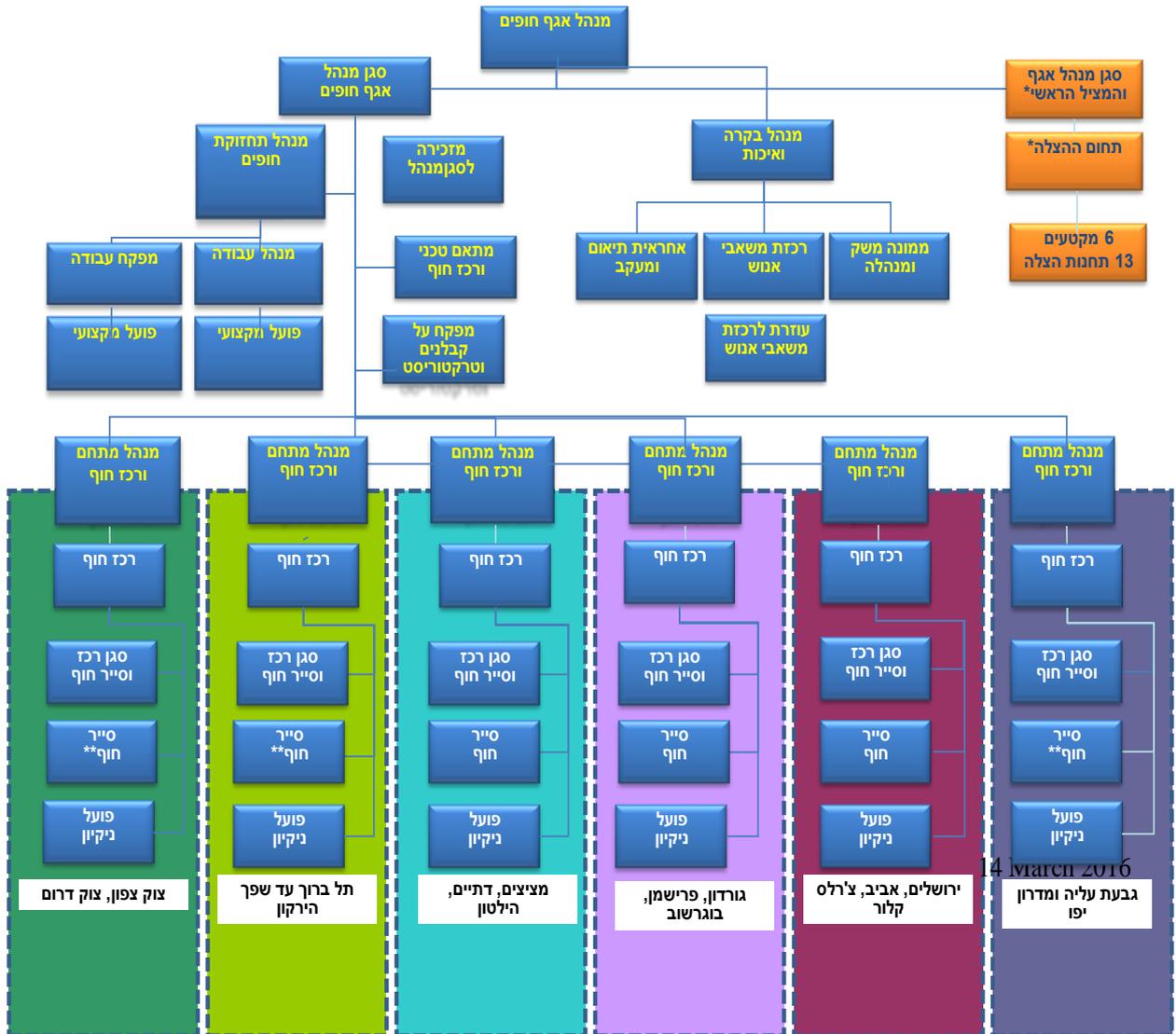

117. הביקורת ממליצה כי הנהלת האגף בשיתוף חברת אתרים, יבצעו בחינה מחודשת של המבנים שהוקצו בחופים השונים כחדרי פיקוח/ חדרי עובדי ניקיון והתאמתם לצרכים הקיימים בשטח, לרבות בחינת הקצאת שטחים נוספים בחופים הבעייתיים.
118. הביקורת ממליצה כי באחריות הנהלת האגף בשיתוף הנהלת העירייה, לבחון הצבת מזגנים בסוכות ההצלה השונות. כמו כן, באחריות הנהלת האגף לפעול להצבת כסאות ישיבה נוחים בכל סוכה, בהתאם למספר המצילים בסוכה.

נספח

מבנה אגף חופים – מטה, פיקוח, אחזקה וניקיון

14 March 2016